

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Judiciis Ecclesiasticis Ad Germaniæ Catholicæ
Principia Et Usum**

De iudiciis criminalibus

Zech, Franz Xaver

Ingolstadii [u.a.], 1766

Titulus IV. De Processu Informativo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68185](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68185)

TITULUS IV.
DE PROCESSU INFORMA-
TIVO.

§. 60.

*Informa-
ri debet
Judex* CRIMINE in Judicium deducto, ca-
pitur Informatio per *Processum*,
ut vocant *Informativum*. Ad hunc in-
primis requiritur, ut constet de *Cor-
pore delicti*, scilicet an factum sit, de
quo aliquis accusatur, denuntiatur,
vel ex aliis indiciis reus præsumitur.
Si delicta sint facti permanentis, quo-
rum remanent vestigia, ut homici-
dium, incendium, vulnus, furtum
cum effractione; de his debet con-
stare per plenas probationes, per in-
spectionem ocularem &c. Si vero
sint facti transeuntis, quæ non re-
linquunt vestigium post se, uti adul-
terium, blasphemia, injuria verba-
lis; in his sufficiunt indicia & con-
jecturæ ad hoc ut constare censea-
tur de corpore delicti, cum aliunde
super his plena probatio haberi non
possit. Huic informationi non mul-
tum est immorandum in delictis no-
toris, vel coram Judice perpetratis,
vel per propriam confessionem ma-
nife-

De Processu Informativo. 71

nifestatis. Si periculum sit in mora, & delinquens credatur fugere, potest contra suspectos deveniri ad capturam, vel petendam cautionem de se representando, quamvis de delicto nondum plene constaret.

§. 61. Non sufficit autem, ut constet *de corpore facti*, sed debet constare *de corpore delicti*. Hoc est, non tantum debet constare de cadavere reperto in aquis, vel signa veneni præferente; sed etiam constare debet, quod homo per malitiam alterius in aquas projectus, vel venenum ex industria propinatum sit. Hoc si sit dubium, opus est opportuna Informatione, ut veritas delicti elucescat, quæ ex variis circumstantiis, adhibito peritorum iudicio, apprehendi solet. De tali visitatione corporis delicti, quod *Visum Reperitum* appellatur, Actuarius vel Notarius omnia accurate annotet, quæ visa vel reperta fuerint, observatis iis, quæ in priore Sectione Tit. XXX. §. 416. seq. de oculari Inspectione sunt tradita. Si ex ejusmodi Informationibus scelus abesse constiterit, filebit Processus: si autem inde re-

sultarent indicia criminis, ad ulteriora progrediendum est.

*Et de in-
diciis
contra
Reum,*

§. 62. Quando sufficienter constat de Corpore delicti, debent etiam, ut aliquis inter reos constitui possit, particularia contra ipsum procedere indicia. Examinandi igitur sunt testes pro Informatione Curia, ex quorum dictis vel constet de delinquente, vel saltem aliqua resultent indicia, quod ille delicti reus sit. Tales testes regulariter recipiuntur parte non citata, & secreto. Quamvis autem circa dicta testium, ex quibus captura decernitur, vel tormenta inferuntur, sit diligentissima indagatio facienda, nihilominus possunt etiam testes inhabiles ad examen admitti, quia ex illorum dictis saltem dari potest materia inquirendi veritatem. Unde tale examen inchoari solet ab iis testibus, qui censentur magis informati, quam alii, ut sunt domestici, affines, vicini. Interrogari autem hi testes solent, an delictum commissum esse sciant? unde illud cognoverint? quem delicti autorem censeant? cur hunc, non alium? quid? quale? quo tempore, loco, modo, & quibus aliis circumstantiis

De Processu Informativo. 73

stantiis commissum? quid iis amplius de delicto commissio cognitum ac perspectum? Ex depositione autem horum testium non debet Inquisito magnum præjudicium creari, antequam huic concedatur facultas illos reprobandi, & contra eorum personas, aut dicta excipiendi 76.). Præter testes sæpe perquiruntur ædes eorum, qui suspecti sunt, ad effectum videndi, an aliquid reperiri possit, quod jura fisci vel fundet, vel adjuvet; uti si cui imputetur, quod arma prohibita retineat, libellum famosum confecerit, furtum commiserit, falsam monetam percusserit &c.

§. 63. Si habeantur ex captis informationibus sufficientia indicia contra Reum delinquentem, Judex eum citat ad comparandum, & se exonerandum, ac indicia elidenda. Si inquisitus sit præsens, sæpe locum habet citatio realis per capturam, & incarcerationem. Si vero sit absens, fieri potest per Edictum affixum in locis publicis Curiaë, vel a Judice Ecclesiastico in januis Cathedralis & majoris Ecclesiaë, implorato

E 5

etiam

76.) C. 24. de Accusat.

etiam, si utile videatur, brachio seculari. Interim etiam hodie bona rei fugitivi annotantur in iis delictis, quæ pœnam capitalem, vel corporis afflictivam merentur, non vero in levioribus 77.) De Jure quidem civili carcer non datur ad pœnam, sed tantum ad custodiam 78.) : de Jure autem Canonico datur etiam ad pœnam Ecclesiasticis personis 79.) : in præsentì Processu Informativo carcerari potest Clericus, si suspectus sit de fuga: fieri id tamen debet sine violentia, aut injuria, sed cum modestia, & decentia status Clericalis, ac sine dedecore, nec ex qualibet levi causa, aut sine præviis indiciis, quia carceratio infert Clericis grave præjudicium, ac infamat, maxime si Clericus sit bonæ opinionis apud homines, cum etiam ex sola accusatione ejus existimatio aliquando gravetur.

§. 64.

77.) MEVIUS ad Jus Lubecens. lib. 4. tit. 4. art. 13. GEORG. A WIDMONT ad ff. de requirendis vel absentibus damnandis.

78.) L. 8. §. 9. ff. de pœnis. L. 6. C. eod. L. 1. & 2. C. de custod. reor.

79.) C. 6. de pœnis.

De Processu Informativo. 75

§. 64. Post carcerationem Rei, pro- *Sequitur*
ceditur ad illius examen, propositis *Examen*
interrogationibus non suggestivis,
aptis tamen ad effectum habendi ve-
ritatem de delicto, super quo inqui-
ritur, ex ejusdem Rei ore, cum nul-
la major probatio sit, quam proprii
oris confessio, modo ex informatio-
ne constet saltem semiplene, quod
ipse delictum, de quo inquiretur,
commiserit, vel adsint indicia æqui-
pollentia: alioquin Judex non legi-
time interrogaret, nec reus teneretur
respondere. Si autem Judex a Reo,
vel a teste injuste, hoc est, per mi-
nas, vim, aut tormenta extorqueat
secretum delictum, de quo nulla ex-
tant indicia, infamia, aut probatio,
in tali casu non potest Judex ulterius
procedere, nec Reum punire: idem
potest dici, si non culpa Judicis, sed
iniquitate Ministrorum id fiat.

§. 65. Hoc Examen vocari solet *Fit Con-*
Constitutum, & plerumque incipit a *stitutum*
verbo *Constitutus personaliter*; & requi-
rit singularem peritiam Judicis, qui sæ-
pe artificiosis suis interrogationibus
confessionem elicit, quam non elice-
ret

ret tortura 80.) . Interrogationes debent fieri super quolibet indicio singillatim, & super circumstantiis, quæ attingunt ipsum factum : non improbo praxin eorum, qui permittent Interrogatori : non necessaria, ne Reus connexas eodem filo responsiones reddat, sed magis de veritate ad singulas interrogationes reddenda sollicitus sit. Imponi igitur debet juramentum de veritate dicenda; compelli etiam pœnis potest ad respondendum, si omnino nollet respondere, vel saltem non congrue. In fine autem examinis jubeatur subscribere nomen suum, aut saltem formare signum crucis, si nesciat scribere. Nonnunquam fit confrontatio testium, vel sociorum criminis. Si his omnibus non obstantibus non fateatur crimen, finitur Processus informativus. Si actus aliquis non potest finiri uno die, differtur in alterum judiciale, quæ dicitur *Diffisso*. Hæc concipiebatur apud Romanos hæc formula : *Hic dies diffissus esto* 81.) .

TITU-

80.) Hujus examinis & constituti formulas exhibet PELLEGRINI in Praxi Vicar. p. 4. sect. 9.

81.) A. GELLIUS noct. attic. lib. 14. c. 2.